"Azərbaycan Sənaye Sığorta"
Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2017-ci il tarixinə

MALİYYƏ HESABATLARI VƏ MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ

"Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC

31 DEKABR 2017-ci İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ ÜZRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

Rəhbərliyin məsulyyəti haqqında hesabat "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC -nin (bundan sonra "Cəmiyyət" adlandırılacaqdır) ilkin maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarınına əsasən hazırlanması ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətini müstəqil auditorların məsuliyyətindən fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik 31 dekabr 2017-ci il tarixə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, əməliyyatlarını və həmin tarixə bitən il üzrə balans, mənfəət və zərər, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişikliklər barədə hesabatları düzgün əks etdirən və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının tələblərinə uyğun ilkin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən Cəmiyyətin rəhbərliyi aşagıdakılara cavabdehdir:

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsi və onun ardıcıl tətbiqinə;
- Ədalətli və düzgün qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;
- İlkin maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və izahı verilmiş hər hansı mühüm kənarlaşmaların BAS -nın tələblərinə uyğunluğuna;
- Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının hesablama metodu və fəaliyyəti fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanmasına;
- Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı əsas keyfiyyət xüsusiyyətlərinin, o cümlədən şəffaflıq (aydınlıq), münasiblik, əhəmiyyətlilik, etibarlılıq, düzgün təqdimat, mahiyyətin formadan üstünlüyü, neytrallıq, ehtiyatlılıq, tamlıq, ardıcıllıq və anlaşıqlıq müqayisəlilik xüsusiyyətlərinin nəzərə alınmasına.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyətdə effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin tətbiqinə və məlumatların saxlanılmasına;
- Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini hər zaman dəqiq açıqlayan və Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının BAS-nın tələblərinə uyğun olduğuna təminat verən mühasibat yazılışlarının hər zaman dəqiq və düzgün saxlanılmasına;
- Mühasibat yazılışlarının Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühasibat uçotu qaydalarına uyğun aparılmasına;
- Cəmiyyətin aktivlərinin təhlükəsizliyi üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə;
- Saxtakarlıq hallarının, digər səhv və pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

"Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC -nin 31 dekabr 2017-ci il tarixə bitən il üzrə maliyyə hesabatları Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

İdarə Heyətinin sədri: Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Baş mühasib: Gülmira Quliyeva

Bakı – Azərbaycan Respublikası

31 Dekabr 2017 – ci il tarixdə bitən il üzrə

Müstəqil Auditor Rəyi və Maliyyə Hesabatları

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
Müstəqil Auditor rəyi	1-2
Mühasibat Balansı	3-4
Mənfəət və Zərər Haqqında Hesabat	5
Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat	6
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat	7-8
Maliyyə Hesabatlarina dair Qeydlər	9 – 22

Bakı – Azərbaycan Respublikası

31 dekabr 2017-ci il tarixinə Maliyyə vəziyyəti haqqında Hesabat (Mühasibat balansı)

	2017	2016
I.UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	**653 663.43**	**3 755 044.85**
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	11 522.84	15 077.49
Qeyri-maddi aktivlər	173 620.61	167 765.27
Təxirə salınmış vergi aktivləri	68 400.15	67 982.26
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri	-	3 104 100.00
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar	119.83	119.83
Sair aktivlər	400 000.00	400 000.00
II . QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	**21 634 172.58**	**19 173 525.82**
Ehtiyatlar:		
Debitor borcları:	**4 870 992.05**	**5 160 459.38**
birbaşa sığorta üzrə	456 517.26	500 795.62
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə:	545.39	2 572.50
büdcə üzrə	841 996.35	1 017 196.83
iddia tələbləri üzrə	61 009.37	25 273.82
sair debitorlar	3 510 923.68	3 614 620.61
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:	**15 861 580.18**	**12 708 160.96**
kassa	-	881.11
hesablaşma hesabı	20 409.86	72 256.75
valyuta hesabı	307 356.62	351 677.20
depozit hesablar	15 533 813.70	12 283 345.90
Qısamüddətli maliyyə aktivləri:		
dövlət qiymətli kağızları		
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı:	**893 548.99**	**1 296 889.88**
həyat sığortası sahəsi üzrə		
qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə	893 548.99	1 296 889.88
Sair qısamüddətli aktivlər:	**5 345.76**	**5 310.00**
gələcək hesabat dövrlərinin xərcləri	35.76	
verilmiş avanslar	5 310.00	5 310.00
təhtəl hesablar		
Sair aktivlər	**2 705.60**	**2 705.60**
CƏMİ AKTİVLƏR	**22 287 836.01**	**22 928 570.67**

KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR

	2017	2016
I . KAPİTAL	**16 693 911.01**	**16 580 736.13**
Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	11 000 000.00	11 000 000.00
Bölüşdürülməmiş mənfəət (zərər)	**5 693 911.01**	**5 580 736.13**
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	141 491.49	1 734 931.84
Mənfəət (zərər) üzrə düzəlişlər	5 552 419.52	3 845 804.29
II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	**4 673 532.58**	**5 490 990.44**
Sığorta ehtiyatları:	**4 143 790.80**	**4 822 477.89**
Həyat sığortası sahəsi üzrə :		
Qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə:	4 143 790.80	4 822 477.89
Qarşısıalınma tədbirləri fondu	231 450.64	217 558.82
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	298 291.14	450 953.73
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
III . QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	**920 392.42**	**856 844.10**
Kreditor borcları:		
büdcə üzrə	1 180.08	
əməyin ödənilməsi üzrə		
sosial sığorta və təminat üzrə		
asılı təşkilatlar üzrə		
digər məcburi ödənişlər üzrə	9 745.24	10 532.12
asılı təşkilatlar üzrə	93 201.92	93 201.92
sair kreditorlar	815 970.58	752 815.46
Gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
Sair öhdəliklər	294.60	294.60
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	**5 593 925.00**	**6 347 834.54**
CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	**22 287 836.01**	**22 928 570.67**

Maliyyə hesabatları 27 mart 2018-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri: Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Baş mühasib: Gülmirə Quliyeva

31.12. 2017-ci il tarixə MƏNFƏƏT VƏ (ZƏRƏRLƏR) HAQQINDA HESABAT

	2017	2016
Gəlirlər		
Əsas əməliyyat gəliri:	**8 378 180.04**	**6 943 558.51**
Birbaşa sığorta haqları üzrə	7 242 427.71	6 395 698.22
təkrarsığorta üzrə təkrar sığorta haqları		
sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə	705 081.48	97 502.42
təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzdlar üzrə	430 670.85	450 357.87
Xalis sığorta ehtiyyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	**275 346.20**	**1 643 667.71**
İnvestisiya gəlirləri üzrə	**155 062.52**	**367 320.82**
Subroqasiya gəlirləri	**87 879.44**	**107 956.09**
Sair gəlirlər	**1 280 580.20**	**1 639 716.81**
CƏMİ GƏLİRLƏR	**10 177 048.40**	**10 702 219.94**
Xərclər		
Əsas əməliyyat xərcləri:	**6 514 401.26**	**5 929 883.41**
Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	3 710 911.27	3 230 466.65
Qaytarılan sığorta haqları üzrə	115 529.67	127 753.80
Tənzimləmə xərcləri	36 580.60	38 239.91
Təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	2 637 487.90	2 516 544.15
Qarşısıalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	13 891.82	16 878.90
İşlərin aparılması xərcləri	**1 909 518.26**	**2 613 225.95**
Sair xərclər	**1 611 637.39**	
CƏMİ XƏRCLƏR	**10 035 556.91**	**8 543 109.36**
Maliyyə mənfəəti(zərəri)	**141 491.49**	**2 159 110.58**
Vergiqoymadan əvvəl mənfəət(zərər)	**141 491.49**	**2 159 110.58**
Hesabat dövründə xalis mənfəət(zərər)	**141 491.49**	**1 734 931.84**

Maliyyə hesabatları 27 mart 2018-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri: Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Baş mühasib: Gülmirə Quliyeva

31.12. 2017-ci il tarixində bitən il üzrə Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Hesabatı

Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti	**2017**	**2016**
Yığılmış ümumi sığorta haqqları	7 292 963.68	7 201 503.45
Ötürülmüş sığorta haqqları, təkrarsığortaçının payı	-2 163 965.01	- 2 189 820.42
Ümumi sığorta ödənişləri	-3 605 626.00	- 2 766 249.31
Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı	707 958.47	98 027.61
Alınmış mənfəət komissiyası	15 768.79	181 352.26
Ödənilmiş haqq və komissiyalar	-83 336.82	- 74 325.93
İşçilər üzrə ödənilmiş xərclər	-937 245.15	- 1 231 451.35
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər	-747 562.52	- 916 299.06
Alınmış digər gəlir	52 147.86	66 011.44
Ödənilmiş digər məcburi ödəmələr	-115 666.38	- 198 365.49
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis realizasiya olunmuş (zərərlər) gəlirlər	4 734.98	16 381.01
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-23 500.00	-2 180 408.79
Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti:	**387 201.94**	**-1 993 644.58**
Investisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətləri		
Alınmış faizlər şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları	170 599.18	402 584.42
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin satışından pul vəsaitlərinin daxilolmaları	13 753.00	63 905.50
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin əldə edilməsindən pul vəsaitlərinin xaricolmaları	-8 000.00	-11 656.42
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis realizasiya olunmuş (zərərlər) gəlirlər	-490 874.90	1 364 668.55
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkətləri	**-314 522.72**	**1 819 502.05**
Maliyyələşdimə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Borc şəklində alınmış məbləğlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları	730 000.00	1 000 000.00
Borc şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricolmaları	- 730 000.00	- 1 000 000.00
Faiz şəklində pul vəsaitlərinin xaricolmaları	-23 360.00	-8 222.23
Səhmlərin satışından daxil olmalar	**3 104 100.00**	
Maliyyələşdimə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	**3 080 740.00**	**- 8 222.23**

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)	**3 153 419.22**	**-182 364.76**
Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə olan məbləği	**12 708 160.96**	**12 890 525.72**
Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna olan məbləği	**15 861 580.18**	**12 708 160.96**

Maliyyə hesabatları 27 mart 2018-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri: Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Baş mühasib: Gülmirə Quliyeva Cavanşir qızı

31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Səhmdar Kapitalında Dəyişikliklər Haqqında Hesabat

	Nizamnamə Kapitalı	Bölüşdürülməmiş Mənfəət (Zərər)	Cami
1 yanvar 2014-cü il tarixinə qalıq	**11 000 000.00**	**-1 528 348.14**	**9 471 651.86**
Səhmdar kapitalın dəyişməsi:			
Il üzrə xalis mənfəət/zərəri			
Keçmiş illərin mənfəətinə düzəliş edilməsindən gəlir		5 657 404.18	**5 657 404.18**
Mənfəətin kapitala yönəldilməsi			
Hesabat dövrünün nəticəsi		-1 528 347.14	**-1 528 347.14**
Xalis dəyişmə			
31 dekabr 2015-ci il tarixinə qalıq	**11 000 000.00**	**4 129 057.04**	**15 129 057.04**
Səhmdar kapitalın dəyişməsi:			
Il üzrə xalis mənfəət/zərəri			
Keçmiş illərin mənfəətinə düzəliş edilməsindən gəlir		3 845 804.29	**3 845 804.29**
Hesabat dövrünün nəticəsi		1 734 931.84	**1 734 931.84**
Mənfəətin kapitala yönəldilməsi			
Xalis dəyişmə			
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq	**11 000 000.00**	5 580 736.13	**16 580 736.13**
Səhmdar kapitalın dəyişməsi:			
Il üzrə xalis mənfəət/zərəri			
Keçmiş illərin mənfəətinə düzəliş edilməsindən gəlir		5 552 419.52	**5 552 419.52**
Hesabat dövrünün nəticəsi		141 491.49	**141 491.49**
Mənfəətin kapitala yönəldilməsi			
Xalis dəyişmə			
31 dekabr 2017-ci il tarixinə qalıq	**11 000 000.00**	**5 693 911.01**	**16 693 911.01**

Maliyyə hesabatları 27 mart 2018-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri: Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Baş mühasib: Gülmirə Quliyeva Cavanşir qızı

1: GIRIŞ

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən verilmiş 24.08.2017-ci il tarixli SA/281 saylı İCAZƏ (lisenziyaya) əsasən fəaliyyət göstərən Sərbəst Auditor (VÖEN:2000455662) Abbasov Çingiz Abbas oğlu "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC ilə (bundan sonra "Cəmiyyət" adlandırılacaq) ilə bağlanmış 12 mart 2018-ci il tarixli ÇA 34 saylı müqaviləyə əsasən 01.01.2017-ci il tarixdən 31.12.2017-ci il tarixədək olan dövrün maliyyə təsərrüfat fəaliyyətini əks etdirən maliyyə hesabatlarının (31.12.2017-ci il tarixinə Maliyyə vəziyyəti haqqında, Mənfəət və zərərlər, Pul vəsaitlərinin hərəkəti və aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər haqqında hesabatların) auditini apardım.

Auditə 12 mart 2018-ci il tarixdə başlandı və 27 mart 2018-ci il tarixdə başa çatdı.

Audit ilə əhatə olunan dövr ərzində maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə aşağıdakı şəxslər cavabdehdirlər:

İdarə Heyətinin sədri: **Babayev Kamran Hacıqulu oğlu**

Baş mühasib: **Gülmirə Quliyeva Cavanşir qızı**

Cəmiyyətin 31.12.2017-ci il tarixə bitmiş il üzrə maliyyə hesabatlarının auditi Azərbaycan Respublikasının Sərbəst Auditoru Abbasov Çingiz Abbas oğlu tərəfindən aparılmışdır və ciddi çatışmazlıqlar aşkar edilməmişdir.

Sifarişçi haqqında ümumi məlumat

Cəmiyyətin əsas fəaliyyətini sığorta, təkrar sığorta və sığorta qanunvericiliyində yol verilən digər fəaliyyətlər təşkil edir. Cəmiyyət əsas fəaliyyət növünü 02 aprel 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş №000626 saylı qeydiyyata alınmış müddətsiz lisenziya əsasında həyata keçirir.

Cəmiyyət 22.02.2018-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin yanında Milli Gəlirlər Departamentinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində (VÖEN 9900011151) təkrar qeydiyyatdan keçərək nizamnamə kapitalını 11 000 000,00 (on bir milyon) manata çatdırmış və təsisçilərin nizamnamə fondundakı payları aşağıdakı kimidir:

"İnvestment Kompani" MMC -75%
"Azərbaycan Sənaye Bankı" ASC- 25%

Cəmiyyətin təşkilati-hüquqi forması açıq tipli səhmdar cəmiyyətdir.

28 iyun 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidməti tərəfindən, "İcbari Sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.4-cü maddəsinə əsasən "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC-yə aşağıdakı icbari sığorta növləri üzrə fəaliyyət göstərilməsinə icazə verilmişdir.

- ✓ Daşınmaz əmlakın icbari sığortası;
- ✓ Daşınmaz əmlakın istismarı ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari sığortası

- ✓ Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Zərifə Əliyeva ev 3.

Cəmiyyətin bank rekvizitləri aşağıdakı kimidir:
Azərbaycan Sənaye Bankı ASC Park Bulvar Filialı Kod:503091
M/H: AZ12NABZ01350100000000016944
H/H №: AZ46CAPN00000000001611600306

2. ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən iqtisadi islahatlar maliyyə xidmətləri bazarının da genişlənməsi və inkişafına müsbət təsir göstərir. Müvafiq olaraq yerli qanunvericilik aktları da (vergi, gömrük, sığorta və s.) müxtəlif əlavə və dəyişikliklərə məruz qalır. 25 dekabr 2007-ci il tarixində "Sığorta fəaliyyəti haqqında" yeni qanun qəbul olunmuş və həmin qanunun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar sığorta sahəsində münasibətləri tənzimləyən bir sıra normativ sənədlər (qaydalar) Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

3. TƏQDİMATIN ƏSASI

Cəmiyyət mühasibat yazılışlarını Azərbaycanın sığorta və mühasibat uçotu qaydaları əsasında aparır. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının sığorta və mühasibat qaydaları əsasında hazırlanmış və zəruri düzəlişlər edilmişdir.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında hesabat tarixinə aktiv və öhdəliklərin qeyd olunmuş məbləğlərinə və hesabat dövründə gəlir və xərclərin qeydə alınmış məbləğlərinə təsir edə biləcək hesablamalardan istifadə olunur.

ƏMƏLİYYAT VALYUTASI

Təqdim olunan maliyyə hesabatlarında əməliyyat valyutası Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

4. UÇOT SİYASƏTLƏRİ

Aşağıdakı uçot siyasətləri əsaslı surətdə əhəmiyyətli olan maddələrə müvafiq olaraq müəssisənin maliyyə hesabatlarında tətbiq edilmişdir.

UÇOT METODU

Maliyyə hesabatları ilkin dəyər konsepsiyası əsasında hazırlanmışdır.

ƏSAS ƏMƏLIYYAT GƏLIRI

Əsas əməliyyat gəliri hesablama metodu əsasında tanınır və tanınma alıcı ilə müqavilənin bağlandığı andan başlanır.

DIGƏR GƏLIRLƏR

Digər gəlirlər aidiyyatı əməliyyatlar başa çatdıqda gəlirin kreditinə yazılır. Əməliyyat xərcləri və digər xərclər adətən mallar alındıqda və ya xidmətlər yerinə yetirildikdə hesablama metodu ilə qeyd olunur.

PUL VƏSAITLƏRI VƏ EKVIVALENTLƏRI

Pul vəsaitləri – nağd pul vəsaitləri, bank hesablarında saxlanılan və tələblər üzrə verilən pul vəsaitləridir.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri – ödəmə müddəti üç ayadək olan, pul vəsaitlərinin əvvəlcədən məlum olan məbləğinə asan çevrilə bilən və dəyərin dəyişməsi kimi cüzi riskə məruz qalan qısamüddətli qoyuluşlardır. Pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə hesabat ilinin sonunda xalis pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə əlavə edilən hər-hansı bank overdraftı da daxildir.

BANKLARDA YERLƏŞDIRILMIŞ ƏMANƏTLƏR

Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər qarşı tərəfə pulun birbaşa verilməsindən yaranır. Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər pul vəsaitinin qarşı tərəfə ödəmə şəklində verildikdə qeydə alınır.

ÖDƏNIŞ TARIXINƏDƏK SAXLANILAN INVESTISIYALAR

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar müəyyənləşdirilən və sabit ödənişli borc qiymətli kağızlarıdır. Bu cür qiymətli kağızlar ilk olaraq ədalətli dəyər üstəgəl birbaşa əməliyyat xərcləri məbləğində tanınır.

ALINACAQ VƏSAITLƏR VƏ QABAQCADAN ÖDƏMƏLƏR

Alınacaq vəsaitlər sığortalanan şəxslərdən alınacaq birbaşa sığorta ödənişlərindən, təkrarsığortanı və riski başqa tərəfə verən şirkətdən alınacaq sığorta mükafatlarından və iddialar üzrə riskin digər tərəfə transferi nəticəsində debitor borclarından və digər vəsaitlərdən ibarətdir. Təkrarsığorta üzrə debitor və kreditorlar bunun üçün hüquqi əsas olduqda əvəzləşdirilir. Cəmiyyət xalis və ya birgə hesablaşma niyyətinə malik olur. Alınacaq vəsaitlər sığorta müqaviləsi bağlandığı tarixdə qeydə alınır və xidmətlər göstərildiyi zaman mənfəət və zərər hesabatına yazılır. Qabaqcadan ödəmələr ödəmə tarixində qeydə alınır və xidmətlər yerinə yetirildikdə mənfəət və zərər hesabatına daxil edilir.

TORPAQ, TIKILI, AVADANLIQ VƏ AMORTIZASIYA

Aktiv kimi tanına bilən torpaq, tikili və avadanlıq obyekti əldə olunan zaman ilkin dəyəri əsasında tanınır. "İlkin dəyər" ödənilmiş pul və ya pul ekvivalentlərinin məbləğinə və ya ödənilmiş hər hansı digər əvəzləşdirmənin ədalətli dəyərinə bərabərdir. Əsas vəsaitlər yığılmış köhnəlmə və hər hansı qiymətdən düşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır ("ilkin dəyər modeli"). Torpaq istisna olmaqla əsas vəsaitlərin köhnəlməsi "azalan qalıq metodu" əsasında aktivlərin illik köhnəlmə dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır:

Tikililər	7%
Maşın və avadanlıqlar	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Digər aktivlər	20%

Hər bir maliyyə ilinin sonunda aktivlərin qiymətdən düşmə zərərini müəyyən etmək üçün ilkin dəyərə əsaslanan balans dəyəri ilə bərpa oluna bilən dəyəri müqayisə edilir. Əgər balans dəyəri bərpa oluna bilən dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə artıq olarsa, bu iki dəyər arasındakı fərq mənfəət və zərər haqqında hesabatda xərc kimi göstərilməklə balans dəyəri bərpa oluna bilən dəyərə qədər silinir.

QEYRI-MADDI AKTIVLƏR VƏ AMORTIZASIYA

Qeyri-maddi aktiv aşağıdakı meyarlara cavab verdikdə tanınır:

Bu aktiv fiziki formaya malik olmayan qeyri-monetar aktiv olmalıdır;
Ayrıca tanına bilinməlidir;
Müəssisə aktiv üzərində nəzarət imkanına malik olmalıdır;
Gələcəkdə iqtisadi səmərələr yaratmalıdır;

Gələcəkdə iqtisadi səmərələrin müəssisəyə daxilolacağı ehtimalı olmalıdır;

Aktivin dəyəri etibarlı qiymətləndirilməlidir.

Bu meyarlardan hər-hansı yerinə yetirilmədikdə xərclər qeyri-maddi aktiv kimi deyil, onların yarandığı dövrün xərcləri kimi tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınması onların ilkin dəyəri əsasında aparılır. Cəmiyyət ilkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivi amortizasiya çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçota alır ("ilkin dəyər modeli"). Qeyd etmək lazımdır ki, faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlər amortizasiya oluna bilərlər, faydalı istifadə müddətləri qeyri-müəyyən olan qeyri-maddi aktivlər isə amortizasiya oluna bilməzlər. Cəmiyyət faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlərə amortizasiyanı "düz xətt metodu" ilə hesablayır. Bundan əlavə, balans dəyəri təyin edilmiş ədalətli dəyərlə müqayisə edilməli və ədalətli dəyər balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aşağı olduqda, balans dəyərindən qiymətdən düşmə zərəri çıxılmalıdır. Aktiv qiymətdən düşmüş olduqda, ona amortizasiyanın standart qaydalarının tətbiq edilməsi davam etdirilməlidir.

Cəmiyyətin maliyyə hesabatında göstərilən qeyri-maddi aktivi təkrarsığorta fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün alınmış lisenziyadan,"1C" proqram təminatına verilən lisenziyadan, "İnsure Az" proqram təminatına verilən lisenziyadan ibarətdir.Cəmiyyətin göstərilən istifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivləri ilin sonunda test edilmişdir və 2.1 min manat qiymətdən düşməyə məruz qalmışdır.İl ərzində maliyyə hesabatında göstərilən qeyri- maddi aktivlərə istifadə müddəti məlum olmadığı üçün amortizasiya hesablanmamışdır.

VERGİLƏR

Vergilərin məbləği balans tarixinə qüvvədə olan vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanır.

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərcləri cari vergilərdən və təxirə salınmış vergilər üzrə xərclərdən ibarətdir.

Cari mənfəət vergisi - balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrini istifadə etməklə dövr üzrə gözlənilən vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə (müvəqqəti fərqlər) və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə (daimi fərqlər) vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi – cari və keçmiş dövrlərin maliyyə hesabatlarında tanınan əməliyyat və hadisələrin qiymətlədirilmiş gələcək vergi nəticələridir. Təxirə salınmış vergi elə mühasibat qeydidir ki, müvəqqəti fərqlər üzrə nəticələnə biləcək uçot mənfəəti və vergi mənfəəti arasında mövcud olan əlaqə ilə bağlı istənilən təhrifin aradan qaldırılmasını təsvir edir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri – vergi tutulan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqədar gələcəkdə ödənilməli olan mənfəət vergisinin məbləğidir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin mövcud olduğu yerlərdə vergi xərci nəzərdə tutulan gələcək vergi xərci vasitəsilə artırılır və öhdəlik kimi mühasibat balansında tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri – çıxılan müvəqqəti fərqlərin nəticəsi kimi yaranan və gələcək dövrlərdə əvəzi alınmalı olan mənfəət vergisi məbləğləridir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi – aktivin realizasiya olunacağı və ya öhdəliyin yerinə yetiriləcəyi dövrə tətbiq edilməsi gözlənilən balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələri əsasında qiymətləndirilməlidir. Lakin balans hesabatı tarixinə hökumət gələcək illərdə vergi dərəcəsini dəyişəcək qanunvericilik aktlarını qəbul edərsə, bu zaman gələcəkdə qüvvədə olacaq dərəcə istifadə olunmalıdır.

Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və ya zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

İNVESTISIYALAR

Digər müəssisələrin qiymətli kağızlarına və aktivlərinə qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar ilkin dəyər və ehtimal edilən satış dəyərindən daha az olan dəyərlə tanınır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Adətən aşağıdakı beş meyara uyğun olduğu zaman investisiyalar "ödəniş müddətinə qədər saxlanılan investisiyalar" kimi təsnifləşdirilir:

- qeyri-törəmə aktivlərdir;
- sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlərdir;
- sabit ödəmə müddətinə malik olmalıdırlar;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üzrə kəskin niyyəti vardır;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üçün maliyyə imkanına malikdir.

QIYMƏTLƏNDIRILMIŞ ÖHDƏLIKLƏR

Gələcəkdə yaranacaq öhdəlik ehtimal edildikdə, bu ehtimal yarandığı andan bəri qeyd edilmiş öhdəlik qiymətləndirilmiş öhdəlik kimi tanınır.

SIĞORTA ƏMƏLIYYATLARI

Sığorta haqqı – risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləğidir.

Baza sığorta haqqı – sığorta müqaviləsi üzrə hesablanmış sığorta haqqından həmin müqavilənin bağlanması üzrə göstərilən vasitəçilik xidməti üçün komisyon muzdu (hesablanmış sığorta haqqının 15%-dən çox olmamaqla) çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Qazanılmamış sığorta haqqı – sığorta haqqının sığorta təminatının qüvvədə olma müddətinin hesablama tarixindən sonrakı dövrünə aid olan hissəsidir.

Qazanılmış məcmu sığorta haqları – hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının və hesabat dövrünün əvvəlinə qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatınınbaza hissəsinin cəmindən həmin dövrün sonuna qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsini çıxdıqdan sonra qalan məbləğdir.

Sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə, qanunvericiliyə, həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyasıdır.

SIĞORTA EHTIYATLARI

Qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatı - Sığorta mükafatının qazanılmayan hissəsi üçün ehtiyat balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan və müddəti bitməyən qaydaların şərtləri ilə əlaqəli dövrdə qəbul olunmuş və vaxtaşırı hesablanan sığorta mükafatlarının bir hissəsini ifadə edir.

Zərərlər ehtiyatı - yekun zərərlər üçün hesablamaları əks etdirir. Zərərlər ehtiyatına bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı (BTZE) və baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərərlər ehtiyatı (BVBZE)

daxildir. İddialarla bağlı xərclərin tənzimlənməsi üzrə hesablamalar hər iki ehtiyata (BTZE) və (BVBZE) daxil edilir. BTZE sığortaçıya bildirilmiş, lakin heasabat tarixinə qədər tənzimlənməmiş hər bir tələb üzrə hesablanır. BVBZE verilmiş sığorta ödənişlərinə əsasən hesabat tarixinə üçbucaq metodu ilə hesablanmış BVBZE, hesabat tarixinə hesablanmış BTZE-nin 25%-i və hesabat tarixindən əvvəlki 4 rüb ərzində qazanılmış məcmu sığorta haqlarının 2.5%-nin böyük olanı əsasında hesablanır. Yekun düzəlişlər yarandıqları dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks olunur.

TƏKRARSIĞORTA

Təkrarsığorta sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə sığortaladığı və ya təkrarsığortaladığı risklərin bütövlükdə, yaxud bir hissəsinin sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada təkrarsığortaçı ilə bölüşdürülməsi və ya təkrarsığortaçıya ötürülməsidir. Cəmiyyət biznesin normal gedişində təkrarsığorta üzrə riskləri digər şirkətə verir. Lakin risk və təkrarsığortanın digər tərəfə verildiyi təkrarsığorta müqavilələri Cəmiyyəti sığortalanan şəxslər qarşısındakı öhdəliklərindən azad etmir. Aktivlərin təkrarsığortasına ödənilmiş iddialar üçün təkrarsığorta şirkətlərindən debitor borcları, o cümlədən, zərərləri tənzimləyən iddialar və Cəmiyyətə verilən sığorta mükafatları daxildir. Təkrarsığorta üzrə kreditor borclar təkrarsığortaçıya təkrarsığorta ödənişlərinin köçürülməsi üzrə Cəmiyyətin öhdəliyidir və Cəmiyyətin təkrarsığorta halları ilə bağlı iddialarındakı payıdır. Təkrarsığortalar tərəfindən ödəniləcək vəsaitlər təkrarsığorta siyasəti ilə bağlı iddia öhdəliyinə münasib şəkildə hesablanır. Sığorta riskini digər tərəfə verməyən təkrarsığorta müqavilələri birbaşa balansda əks edilir və digər alınacaq vəsaitləri və ya ödəniləcək vəsaitləri maddəsinə daxil edilir. Depozit aktivlər və ya öhdəliklər ödənilmiş və ya alınmış məbləğdən dəqiq müəyyənləşdirilmiş sığorta haqları və ya təkrarsığortalanan şəxs tərəfindən tutulmalı haqlar çıxılmaqla tanınır.

XALIS ƏLDƏ ETMƏ GƏLIRLƏRI

Cəmiyyət qəbul edilmiş yeni sığortalara görə komissiyalar ödəyir və təkrarsığortaçıya verilən riski köçürülmüş sığorta mükafatlarına görə komissiyalar alır. Bu növ, komissiya mənfəət və zərər haqqında hesabatda sığorta fəaliyyəti bölməsində qeydə alınır.

SIĞORTA FƏALIYYƏTI ILƏ BAĞLI OLMAYAN XIDMƏTLƏR

Sığorta ilə bağlı olmayan xidmətlər birbaşa balansda hesabat edilərək riskin köçürülmədiyi əməliyyatları əks etdirir. Aktiv və ya öhdəlik geri ödənilmiş məbləğlər və tutulmuş hər hansı komissiyalar çıxılmaqla alınmış məbləğlər ilə tanınır.

XARICI VALYUTA ƏMƏLIYYATI

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası manatdır. Xarici valyutada olan monetar maddələr (kassa qalığı, hesab qalığı, debitor borclar, kreditor borclar, öhdəliklər və s.) Cəmiyyətin balans hesabatının bağlandığı tarixə (31 dekabr) olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə hesabat verdiyi valyutaya dəyişilir. Xarici valyutada olan maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr tanınmış maya dəyəri nəticəsində ilkin əməliyyatın aparıldığı zaman mövcud olan valyuta məzənnəsi istifadə olmaqla çevrilir. Xarici valyutada olan ədalətli dəyər ilə qiymətləndirilən (və ya yenidən qiymətləndirilmiş) qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyər müəyyən edilən (və ya yenidən qiymətləndirilmə aparılan) günə olan valyuta məzənnəsi istifadə olunmaqla çevrilir.

Xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar maddələr ilə əlaqədar yaranan məzənnə fərqləri mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə mühasibat uçotuna daxil edilir. Qeyri-monetar maddələrlə bağlı digər mənfəət və ya zərərin mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə tanındığı hallarda yaranan məzənnə fərqləri də həmçinin bu hesabatlara daxil edilir. Mənfəət və ya zərərlər kapital vasitəsilə tanındığı hallarda müvafiq

olaraq, məzənnə fərqləri də həmçinin kapital vasitəsilə tanınır. Xarici valyuta balansında istifadə olunan əsas dərərəcə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") rəsmi məzənnələri əsasında aşağıda göstərilib:

	31.12.2017	31.12.2016
1 ABŞ dolları	1,7001	1,7707
1 avro	2,0307	1,8644

ƏVƏZLƏŞDIRMƏ

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız o zaman əvəzləşdirilir ki, qarşılıqlı əvəzləşdirmənin həyata keçirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olmalı, iki alətin qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi niyyəti və hər iki müqavilənin eyni zamanda reallaşdırılması niyyəti olsun.

İŞÇI HEYƏTI ILƏ BAĞLI XƏRCLƏR VƏ AIDIYYATI AYIRMALAR

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından məcburi sosial sığorta haqları tutur və onları Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürür. Bundan əlavə bu tip təqaüd sistemi işəgötürən tərəfindən işçilərin əmək haqı fondunun müəyyən faizi kimi Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna məcburi sosial sığorta haqları ayırmalarını nəzərdə tutur. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Cəmiyyət Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan başqa, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

SƏHMDAR KAPITALI

Səhmdar kapitalı ilkin dəyər ilə tanınır. Səhmdarların pulu vəsait şəklində deyil, aktiv və ya başqa formada kapitala əlavələr etdikdə onların dəyəri əməliyyatın aparıldığı tarixə ədalətli dəyər ilə qeydə alınır.

5. XƏRCLƏR

Xərclər	2017	2016
Əsas əməliyyat xərcləri:	**6 514 401.26**	**5 929 883.41**
Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	3 710 911.27	3 230 466.65
Qaytarılan sığorta haqları üzrə	115 529.67	127 753.80
Tənzimləmə xərcləri	36 580.60	38 239.91
Təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	2 637 487.90	2 516 544.15
Qarşısıalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	13 891.82	16 878.90

31 dekabr 2017-ci il və 31 dekabr 2016-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə işlərin aparılması xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Göstəricilər	2017	2016	Fərq (İllər üzrə) + / -	Fərq %-lə
Əmək haqqı xərcləri	998,1	1253,35	-255,25	(20,37)
Sosial Müdafiə Fondu	218,39	274,59	-56,2	(20,47)
Blanklarla bağlı xərclər	0	42	-42	(100,00)
Ezamiyyə xərcləri	3,88	10,12	-6,24	(61,66)
İstehsalatda bədbəxt hadisələr üzrə işçilərin icbari sığortası	2,05	2,85	-0,8	(28,07)

İnformasiya xidməti	220,41	67,06	153,35	228,68
İcarə haqqı	127,55	191,3	-63,75	(33,32)
Kommunal xərc	10,84	8,6	2,24	26,05
Rabitə Xərcləri	15,37	18,31	-2,94	(16,06)
Mühafizə xidməti xərci	4,83	14,03	-9,2	(65,57)
Dəftərxana xərcləri	4,39	6,7	-2,31	(34,48)
Təsərrüfat xərcləri	0,02	6,67	-6,65	(99,70)
Məcburi ayırmalar (İSB 5% və MBNP 0,3%)	97,51	115,81	-18,3	(15,80)
Poçt xərci	14,22	12,94	1,28	9,89
Proqram təminatına çəkilən xərclər	27,29	27,93	-0,64	(2,29)
Sığorta agentlərinə komisyon muzd	0	74,33	-74,33	(100,00)
İşçilərin ixtisasının artırılmasına çəkilmiş xərclər	3,16	0,2	2,96	1 480,00
Reklam xərcləri	7,55	19,54	-11,99	(61,36)
Konsalting ,audit,məsləhət xidmətləri	34,08	98,47	-64,39	(65,39)
Yanacaq xərci	24,06	27,64	-3,58	(12,95)
Bank xidməti	16,41	28,92	-12,51	(43,26)
Əsas vəsaitlərin amortizasiyası	3,55	10,74	-7,19	(66,95)
Sair xərclər	67	94,42	-27,42	(29,04)
Gəlirdən çıxılmayan xərclər	2,42	12,39	-9,97	(80,47)
Ümidsiz borclar	0	70,37	-70,37	(100,00)
Əsas vəsaitlərlə bağlı digər xərclər	6,43	123,96	-117,53	(94,81)
Cəmi	**1909,51**	**2613**	**-703,73**	**(26,93)**

Cəmiyyətin 2017-ci il tarixinə 1 611 637,39 sair xərcləri olmuşdur.

6. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bəzi gəlir və ya xərc məbləğləri milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə tanındığı halda vergi uçotunda tanınmır.Nəticədə uçot mənfəəti ilə vergi mənfəəti arasında müvəqqəti və daimi fərqlər yaranır.

Təxirə salınmış vergi aktivi - milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə dövlət büdcəsinə müvəqqəti olaraq artıq hesablanmış vergi kimi hesab edilən məbləğdir.Təxirə salınmış vergi öhdəliyi - milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə dövlət büdcəsinə müvəqqəti olaraq az hesablanmış kimi hesab edilən məbləğdir

Təxirə salınmış vergi aktivi - gələcək maliyyə hesabatında dövlət büdcəsinə hesablanan verginin məbləğindən azalma kimi göstəriləcəkdir.

Başa çatan il ərzində maliyyə hesabatında 68. 40 min manat təxirə salınmış vergi aktivi göstərilmişdir ki, bunun da açıqlaması aşağıdakı kimidir.

Yaranan müvəqqəti fərqlər	*342.00*
Mənfəət vergisi xərci (20%)	
Təxirə salınmış verginin təsiri (20%)	*68.40*

7. SAİR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

	31.12.2017-ci il tarixə	31.12.2016-cı il tarixə
İcbari Sığorta Bürosuna birdəfəlik ödənilmiş təminat depoziti	400,000	400,000
Cəmi	**400,000**	**400,000**

Bu maddə üzrə olan aktivlərə "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən İcbari Sığorta Bürosuna birdəfəlik olaraq ödənilmiş təminat depozit məbləğləri daxildir. O cümlədən,

- Daşınmaz əmlakın icbari sığortası üzrə – 100.000 (yüz min) manat;
- Daşınmaz əmlak sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə – 100.000 (yüz min) manat;
- Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə – 200.000 (iki yüz min) manat.

8. Qısamüddətli debitor borcları

	31.12.2017-ci il tarixə	31.12.2016-cı il tarixə
Birbaşa sığorta üzrə	456 517.26	500 795.62
Təkrar sığorta üzrə	545.39	2 572.50
Artıq ödənələr üzrə büdcədən	841 996.35	1 017 196.83
İddialar üzrə	61 009.37	25 273.82
Digər əməliyyatlar üzrə işçi heyəti ilə hesablaşmalar		
Sair debitorlar	3 510 923.68	3 614 620.61
Cəmi	**4 870 992.05**	**5 160 459.38**

Cəmiyyətin siyasətinə əsasən müştərilər sığorta haqlarını razılaşdırılmış ödəniş şərtlərinə uyğun olaraq ödəyirlər. Müştəri seqmentindən asılı olaraq ödəniş müddəti hesab-fakturanın təqdim edildiyi tarixdən etibarən 14-30 gün təşkil edir. Lakin bu ödəniş müddətləri müsbət kredit tarixçəsi olan müəyyən müştərilər üçün fərqli ola bilər. Bu baxımdan ödəmə müddəti keçmiş borclar üzrə ehtiyatların yaradılması məqsədə uyğun hesab edilməmişdir.

9. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il
Kassa vəsaitləri	-	881.11
Banklardakı hesablaşma hesabları		
Azərbaycan manatı hesabı	20 409.86	72 256.75
Valyuta hesabı	307 356.62	351 677.20
Bank depozitləri	15 533 813.70	12 283 345.90
Cəmi pul vəsaitləri və ekvivalentləri	**15 861 580.18**	**12 708 160.96**

2017-ci il ərzində Cəmiyyət banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər üzrə 155, 00 min manat faiz gəlirləri əldə etmişdir.

2017-ci il tarixə cəmiyyətin cari bank hesablarında 327.76 min manat pul vəsaiti olmuşdur.

2017-ci il tarixinə cəmiyyətin banklarda olan pul vəsaitlərinin balans dəyəri onun ədalətli dəyərinə bərabər olmuşdur.Pul vəsaitləri və onun ekvivalentlərində dəyərsizləşmə müşahidə olunmamışdır.

10. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31.12.2017-cı il tarixinə cəmiyyətin nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 2 200 manat olmaqla 5000 ədəd adi, adsız səhmlərdən ibarət olmuşdur.İl ərzində cəmiyyətin nizamnamə kapitalının 75%-nə sahib olan "Anadolu İnvestment Kompani", yerdə qalan 25% səhmin sahibi "Azərbaycan Sənaye Bankı" ASC aid olmuşdur.

11. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2017-ci il tarixə	31.12.2016-cı il tarixə
Təxirəsalınmış vergi öhdəlikləri	-	-
Qarşısıalınma tədbirləri fondu	231 450.64	217 558.82
Qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə:	4 143 790.80	4 822 477.89
Təkrarsığortaçı üzrə öhdəliklər	298 291.14	450 953.73
Sair öhdəliklər		
Cəmi	**4 673 532,58**	**5 490 990,44**

12. QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2017-ci il tarixə	31.12.2016-cı il tarixə
büdcə üzrə	1 180.08	
əməyin ödənilməsi üzrə		
sosial sığorta və təminat üzrə		
asılı təşkilatlar üzrə		
digər məcburi ödənişlər üzrə	9 745.24	10 532.12
asılı təşkilatlar üzrə	93 201.92	93 201.92
sair kreditorlar	815 970.58	752 815.46
Gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
Sair öhdəliklər	294.60	294.60
Cəmi	**920 392.42**	**856 844.10**

13. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Əlaqəli tərəflərlə münasibətlər, bir tərəfin digərinin iqtisadi və əməliyyat qərarlarına nəzarət etmək və ya onlara əhəmiyyətli təsir göstərmək hüququna malik olduğu münasibətlərdir. Hər bir əlaqəli tərəflə münasibətləri nəzərdən keçirərkən əsas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibətlərin

iqtisadi məzmununa yönəldilir. Cəmiyyətə münasibətdə müəssisənin biznes fəaliyyətinə dair qərarlarına əhəmiyyətli təsir göstərə biləcək tərəflər (müəssisə və ya fərdi şəxs), əsas idarə heyəti və fiziki şəxs olan əlaqəli tərəfin yaxın ailə üzvləri əlaqəli tərəf ola bilər.

31.12.2017 –ci il tarixdə başa çatan il ərzində əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı kimi əməliyyatlar baş vermişdir.

	2016 –cı il	2017-ci il
Satıla bilən maliyyə investisiyaları	*3.104*	*0*
Yerləşdirilmiş depozitlər	*7.130*	*11 995.54*
İnvestisiya gəliri	*41*	*0*
Əməliyyat gəlirləri	*91.15*	*123.08*
Əməliyyat xərcləri (Əsas idarə heyətin əmək haqqıları)	*227.61*	*219.02*
Əlaqə tərəflərin debitor borcu	*0*	*0*
Əlaqəli tərəfə kreditor borcu	*0*	*0*

14. MALİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ ONLARIN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Maliyyə alətləri bir müəssisənin maliyyə aktivlərinin və digər müəssisənin maliyyə öhdəliyinin yaranmasına səbəb olan hər hansı sənəd və ya müqavilədir. Bu ikili aspekt hər zaman mövcud olmalıdır. Əgər bu aspektlərdən hər hansı biri mövcud deyilsə, onda müqavilə maliyyə aləti deyildir.

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğvetmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir və sərbəst katirovkası olan bazar qiymətləri ilə təsdiqlənir.

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Cəmiyyət tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şərh edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

MALİYYƏ AKTİVLƏRİ

Pul vəsaiti, digər müəssisədə kapital kapital aləti (yəni, bir qayda olaraq səhmlər), digər müəssisədən pul vəsaiti almaq üzrə müqavilə hüququ, müəssisənin əlverişli şərtlər əsasında öz maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini mübadilə etməsi üzrə müqavilə hüququ, müəssisənin ödənişi öz səhmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında qəbul etməsini tələb edən müqavilə hüququ, müəssisənin öz səhmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar törəmə müqavilə maliyyə aktivləri hesab olunur.

Sığorta fəaliyyətinə aid olan aktivlər istisna olmaqla, bütün monetar aktivlər müddət baxımından "tələb edilənədək və bir ildən az" kateqoriyasına daxil olduğu üçün onların ədalətli dəyəri təxminən balans dəyərinə bərabərdir.

MALIYYƏ ÖHDƏLIKLƏRI

Digər müəssisəyə pul vəsaitinin ödənilməsi ilə əlaqədar müqavilə öhdəliyi (kreditor borclar, kreditlər), müəssisə üçün əlverişli ola bilməyən maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mübadiləsi ilə əlaqədar olan müqavilə öhdəliyi, müəssisənin ödənişi öz səhmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında həyata keçiməsini tələb edən müqavilə öhdəliyi, müəssisənin öz səhmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar törəmə müqavilə öhdəliyi maliyyə öhdəlikləri hesab olunur.

Sığorta fəaliyyətinə aid olan öhdəliklər istisna olmaqla, bütün monetar öhdəliklər müddət baxımından "tələb edilənədək və bir ildən az" kateqoriyasına daxil olduğu üçün, onların ədalətli dəyəri təxminən balans dəyərinə bərabərdir.

MALIYYƏ AKTIVI VƏ YA MALIYYƏ ÖHDƏLIYININ AMORTIZASIYA EDILMIŞ DƏYƏRI VƏ EFFEKTIV FAIZ METODU

Bu iki anlayış maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınma dəyəri üzrə tələb olunan hesablamalara aid edilir. Amortizasiya edilmiş dəyər sadəcə olaraq müddət üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini deyil, aktiv (və ya öhdəlik) müddətində qazanılmış real maliyyə gəlirlərini (və ya yaranmış məsrəfləri) nəzərdə tutur. Effektiv faiz dərəcəsi diskontlaşdırma əmsalı kimi istifadə olunaraq gələcək gəlir axını (investisiyadan gələn) xalis balans dəyərinə endirilir. Həmin faiz dərəcəsi sonradan aktivin əldə edildiyi hər bir müddət üzrə əldə olunan maliyyə gəlirlərini müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur. Il ərzində qazanılan real faiz dərəcəsini və illik faktiki pul vəsaiti gəlirini müəyyənləşdirdikdən sonra, aktivin balans dəyəri hesablanır.

15. ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyətdə risklərin idarə olunması və monitorinqi həyata keçirilərək aşağıdakı əsas risk növləri fərqləndirilir.

KREDIT RISKI

Digər tərəfin müqavilə şərtlərini yerinə yetirmək qabiliyyətinin olmaması və ya müqavilənin əsas şərtlərini və ya sığortaçıya münasibətdə digər öhdəlikləri pozması nəticəsində meydana çıxan xərclərin və ya zərərlərin yaranma riski, o cümlədən ölkə xaricindən ödəmələrin köçürülməsi zamanı meydana çıxan risklər kredit riskləri hesab olunur. Rəhbərlik kredit risklərinə müntəzəm nəzarət edir.

HÜQUQ RISKI

Sığortaçı tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinin pozulması və həyata keçirilən əməliyyatların daxili sənədlərlə, xaricilərə münasibətdə isə digər ölkələrin qanunvericilikləri ilə uyğunsuzluğu nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranma riski hüquq riski kimi təsnifləşdirilir. Rəhbərlik hüquq risklərinə vaxtaşırı nəzarət edir.

ƏMƏLIYYAT RISKI

Əməliyyat riski sığortaçı tərəfindən daxili nəzarətin təşkilinə dair tələblərin pozulması (yerinə yetirilməməsi), habelə informasiya texnologiyaları sistemində əhəmiyyətli nasazlıqların baş verməsi nəticəsində meydana çıxan xərclərin (zərərlərin) yaranma riskidir. Cəmiyyət tərəfindən əməliyyat riskinin qarşısının alınması üçün qabaqlayıcı tədbirlər görülmüşdür.

LIKVIDLIK RISKI

Sığortaçının öz vəzifələrini yerinə yetirməməsi və ya vaxtında yerinə yetirməməsi likvidlik riski kimi müəyyənləşdirilir. Likvidlik riski Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən idarə olunur.

BAZAR RISKI

Bazar riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində sığortaçının vəsaitləri və gəliri üçün yarana biləcək mövcud və ya gələcək təhlükədir. Bazar riski qiymət, valyuta və faiz risklərinə bölünür. Cəmiyyətin rəhbərliyi bazar risklərini qarşılamaq üçün müntəzəm olaraq adekvat tədbirlər görür.

QIYMƏT RISKI

Maliyyə bazarlarında dəyişikliyin baş verməsinin sığortaçının maliyyə alətlərinin bazar dəyərinə təsiri nəticəsində xərclərin və ya zərələrin yaranması riski qiymət riski hesab olunur.

VALYUTA RISKI

Sığortaçının öz fəaliyyətini həyata keçirməsi zamanı müəyyən beynəlxalq valyuta məzənnəsinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski kimi müəyyən olunur. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Cəmiyyətin maliyyə durumuna və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir. Dövrün sonuna Cəmiyyətin Azərbaycan manatı və ABŞ dolları ilə qalıqları bu maliyyə hesabatlarının müvafiq qeydlərində açıqlanmışdır.

FAIZ RISKI

İnvestisiyalar üzrə faiz dərəcələrinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski faiz riski kimi təsnifləşdirilir.

NÜFUZ RISKI

Nüfuz riski – mənfi ictimai rəy və sığortaçıya olan etibarın azalması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riskidir. Rəhbərlik Cəmiyyətin işgüzar nüfuzunun və müştəri etimadının yüksək səviyyədə saxlanması üçün tədbirlər həyata keçirir.

PORTFEL RISKI

Sığortaçının likvidliyinin itirilməsi, gəlirliyinin və vəsaitlərinin investisiya qoyulduğu qiymətli kağızların məzənnəsinin aşağı düşməsi, həmçinin onların emitentlərinin maliyyə vəziyyətinin pisləşməsindən irəli gələn riskdir. Cəmiyyət öz vəsaitlərini və sığorta ehtiyatlarını müxtəlif sahələrə diversifikasiya etməklə portfel riskini nəzarətdə saxlamağa çalışır.

TRANSFER RISKI

Xarici ölkənin və ya xarici şəxsin ödəmə qabiliyyətinin olmaması və ya kredit risklərindən asılı olmayan səbəblərdən sığortaçı qarşısındakı öhdəliklərini yerinə yetirmək istəyində olmaması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması transfer riski hesab olunur. Cəmiyyət transfer riskləri ilə üzləşməmək üçün adekvat addımlar atmaq məcburiyyətində olur.

MƏHKƏMƏ IŞLƏRI

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürülür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər halları baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı bir ehtiyat fondu yaradılmamışdır.

16. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SIĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ

Azərbaycan Respublikasının rezidenti kimi "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC kapitalın idarə edilməsində fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipini qorumaqla Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini və MBNP-nin normativ hüquqi aktlarını əsas tutur. (25.06.2007 ci il tarixli "Sığorta fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu", "İcbari sığortalar haqqında "24.06.2011 ci il tarixli 165-IV Q nömrəli qanunu, 28.10.1999 cu il tarixli N-725-İQ saylı qanunu)

SIĞORTA EHTIYATLARI

Sığorta ödənişlərini həyata keçirmək üçün sığortaçının öhdəliklərinin təminatı kimi formalaşdırdığı pul vəsaitlərinin hesablanmış miqdarıdır.

31.12.2017 ci il tarixinə "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC-nin qanunvericiliyin tələbi ilə hesablanmış sığorta ehtiyatları 4 143.79 min manat təşkil etmişdir

17.HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə təqdim edilmək üçün əhəmiyyətli hadisə baş verməmişdir.

Hesabat 2 (iki) nüsxədən ibarət tərtib edildi .

Maliyyə hesabatı ilə tanış oldum.

"Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC

İdarə Heyətinin sədri: *Babayev Kamran Hacıqulu oğlu*

Baş mühasib: *Gülmirə Quliyeva*